

Διαδίκτυο και συνεργατική μάθηση. Συνεργασία σχολείων, μαθητών για την εκπόνηση εργασιών με τη χρήση του Διαδικτύου, στο πλαίσιο προγράμματος eTwinning.

Χατζηγιώση Μαρία

Καθηγήτρια Γερμανικών, Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Πανεπιστημίου Μακεδονίας
mxgios@gmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός αυτής της εργασίας είναι να παρουσιάσει το πρόγραμμα eTwinning «Ευρωπαϊκό Ποδήλατο (EU-RAD)» που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του μαθήματος των Γερμανικών, μέσα από το οποίο πραγματοποιήθηκε συνεργασία σχολείων για την εκπόνηση εργασιών με τη χρήση του Διαδικτύου και των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Αρχικά θα αναλυθούν οι παιδαγωγικοί και οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος και στη συνέχεια θα δοθεί έμφαση στη δημιουργική χρήση των ΤΠΕ και του Διαδικτύου και ο σημαντικός ρόλος που έπαιξαν αυτά στη συνεργασία σχολείων και μαθητών. Θα αναλυθεί η μεθοδολογία που αναπτύχθηκε για την εκπόνηση του προγράμματος κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σύμπραξη των σχολείων συνεργατών και θα παρουσιαστούν παραδείγματα ηλεκτρονικών εργασιών των μαθητών, οι οποίες εκπονήθηκαν με τη συνεργατική διαδικασία.

Στο τελευταίο μέρος της εργασίας παρουσιάζονται τα συμπεράσματα και τα πλεονεκτήματα της χρήσης των ΤΠΕ και των συνεργατικών ηλεκτρονικών εργαλείων για την εκμάθηση, τη συνεργασία και επικοινωνία μαθητών και σχολείων και για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας της Ξένης Γλώσσας.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Ξένες Γλώσσες, διαδίκτυο, συνεργατική μάθηση, συνεργασία σχολείων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο του μαθήματος των γερμανικών υλοποιήθηκε τη σχολική χρονιά 2012-13 πρόγραμμα eTwinning. Το eTwinning είναι μια ευρωπαϊκή δράση μέσω της οποίας σχολεία από διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες, συνεργάζονται ώστε να αποκομίσουν παιδαγωγικά, κοινωνικά και πολιτισμικά οφέλη, κάνοντας χρήση εργαλείων Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών. Το eTwinning παροτρύνει τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς από τις χώρες της Ευρώπης να γνωριστούν, να ανταλλάξουν απόψεις και να δημιουργήσουν δεσμούς φιλίας και συνεργασίας (<http://www.etwinning.net/>).

Το πρόγραμμα που εκπονήθηκε από τους μαθητές τη σχολική χρονιά 2012-13 είχε τίτλο «Το Ευρωπαϊκό ποδήλατο (EU-RAD)». Οι μαθητές συνεργάστηκαν με συνομήλικους μαθητές από την Πολωνία και τη Ρουμανία χρησιμοποιώντας ως

γλώσσα επικοινωνίας τα γερμανικά. Με το Ευρωπαϊκό Ποδήλατο ταξίδεψαν οι μαθητές εικονικά από το ένα τόπο στον άλλο χρησιμοποιώντας την ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος, στην οποία «ανέβαζαν» ηλεκτρονικές εργασίες κάνοντας χρήση του Διαδικτύου. Έτσι πραγματοποιήθηκαν συνεργατικές ηλεκτρονικές εργασίες για διάφορα οικολογικά θέματα και δράσεις. Η εκπόνηση του προγράμματος «Το Ευρωπαϊκό ποδήλατο (EU-RAD)» αποτέλεσε για τους μαθητές, για το μάθημα και για το σχολείο μια μεγάλη καινοτομία..

Αξίζει να σημειωθεί ότι με το πρόγραμμα αυτό άνοιξε η κλειστή πόρτα της αίθουσας, μεταφέρθηκαν οι δραστηριότητες μας έξω από τους τέσσερις τοίχους, έξω από τα σύνορα της χώρας μας κάνοντας χρήση διαδικτυακών συνεργατικών εργαλείων. Το σχολείο μας μετατράπηκε σε ένα ανοιχτό σχολείο, στο οποίο σύμφωνα με το ΕΠΣ-ΞΓ (2007

-13) «δε κυριαρχεί ο λόγος του δασκάλου, αλλά οι μαθητές δουλεύουν σε ομάδες αυτόνομα και συνεργατικά, με κριτική ικανότητα και με βάση σχέδια δράσης».

Συμπερασματικά το πρόγραμμα eTwinning αποτελεί εργαλείο μάθησης για το μάθημα των Γερμανικών γιατί μέσα από τις εργασίες με χρήση εργαλείων Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), τα οποία συμβάλλουν στην εκμάθηση της ξένης γλώσσας ((Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011:23) ως μέσο εμπλουτισμού της διδασκαλίας, επιτυγχάνεται η επικοινωνιακή ικανότητα στη γερμανική γλώσσα, ενισχύεται η ομαδοσυνεργατική μάθηση, αλλά και η αυτονομία του μαθητή και τέλος μέσα από την ανταλλαγή πληροφοριών, την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών, τη γνωριμία με τους άλλους πολιτισμούς και τα οικολογικά προβλήματα καλλιεργείται η πολυπολιτισμικότητα, βασικός στόχος του μαθήματος της Ξένης Γλώσσας σύμφωνα με την ΔΕΠΠΣ των Ξένων Γλωσσών. (βλ. ΑΠΣ, 390). Τέλος σύμφωνα με το ΕΠΣ-ΞΓ (2007-13) και το Νέο Σχολείο δόθηκε έμφαση στη διαφορετικότητα των μαθητών, διότι κάθε μαθητής από τις χώρες συνεργάτες έφερε τις διαφορετικές εμπειρίες του από το βίκοσμο του και τα διαφορετικά ενδιαφέροντα στη διαδικασία της εκπόνησης του προγράμματος.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Πρωταρχικός στόχος του προγράμματος ήταν η καλλιέργεια της περιβαλλοντικής συνείδησης των μαθητών, η ευαισθητοποίηση τους ως προς τα εναλλακτικά μέσα κυκλοφορίας και τα περιβαλλοντικά προβλήματα που σχετίζονται με την πόλη τους και το σχολείο τους και η γνωριμία με τα περιβαλλοντικά θέματα των χωρών συνεργατών τους και της Γερμανίας. Ο στόχος αυτός επιτεύχθηκε μέσα από τη συνεργασία, την ανταλλαγή ιδεών με τους συνεργάτες από τις άλλες χώρες, την εκπόνηση συνεργατικών εργασιών μέσω διαδικτύου, την έρευνα σχετικά με περιβαλλοντικά θέματα στη χώρα τους και στη Γερμανία και μέσα από κοινές δράσεις, οι οποίες με τη χρήση διαδικτυακών εργαλείων διαμοιράστηκαν από τη μια χώρα στην άλλη.

Μέσα από τις κοινές δράσεις με τις χώρες συνεργάτες καλλιεργήθηκε ακόμα η επικοινωνιακή ικανότητα στην ξένη γλώσσα, πρωταρχικός στόχος του προγράμματος, η οποία αποτελεί γέφυρα επικοινωνίας και συνεργασίας και παρέχει στους μαθητές τη δυνατότητα να αποκτήσουν άμεση αντίληψη για τους ανθρώπους και τον πολιτισμό των χωρών συνεργατών και να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες πηγές πληροφόρησης σύμφωνα με την ΔΕΠΠΣ των Ξένων Γλωσσών (βλ. ΑΠΣ, 390).

Ακόμα μέσα από το ηλεκτρονικό περιβάλλον του προγράμματος και την εκπόνηση συνεργατικών εργασιών με χρήση του διαδικτύου οι μαθητές εξοικειώθηκαν

με τα ΤΠΕ και τα διαδικτυακά συνεργατικά εργαλεία, κάτι που αποτέλεσε βασικό στόχο του προγράμματος και του μαθήματος της ξένης γλώσσας (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011:23).

Τέλος η διαμόρφωση της πολυπολιτισμικής συνείδησης των μαθητών αποτέλεσε πρωταρχικό στόχο του προγράμματος διότι μέσα από το πρόγραμμα και τη χρήση του Διαδικτύου τους δίδεται η ευκαιρία να προσεγγίσουν διαφορετικούς ανθρώπους και πολιτισμούς και να κατανοήσουν τις ιδιαιτερότητές τους (βλ. ΑΠΣ, 390). Συγκεκριμένα στο πρόγραμμα «Ευρωπαϊκό Ποδήλατο» οι μαθητές γνώρισαν τα περιβαλλοντικά προβλήματα του τόπου τους, τα περιβαλλοντικά προβλήματα των συνεργατών τους και της Γερμανίας.

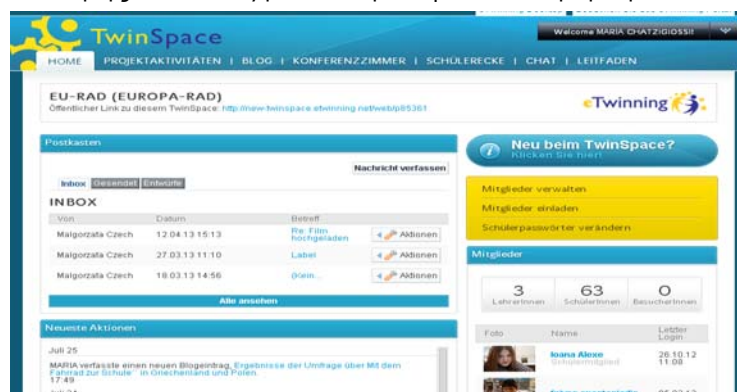
ΜΕΘΟΔΟΣ

ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

Αρχικά συναποφασίσαμε τη θεματολογία και φτιάξαμε το οργανόγραμμα του έργου μέσω διαδικτυακών εργαλείων επικοινωνίας, skype και εννοιολογικών χαρτών, mind42. Στη συνέχεια η ηλεκτρονική πλατφόρμα του twinspace (όπως φαίνεται στο Σχήμα 1) και ιδιαίτερα το εργαλείο του blog αποτέλεσε μέσο συνεργασίας και ανταλλαγής ιδεών. Σημαντικό ρόλο επίσης στη σύμπραξη των σχολείων συνεργατών έπαιξαν τα συνεργατικά διαδικτυακά εργαλεία Web 2.0, διότι έγιναν εργασίες που δουλεύονταν από κοινού π.χ. το blog (ανάρτηση υλικού και ανταλλαγή ιδεών), ο συνεργατικός διαδικτυακός πίνακας radlet (για τον καταγισμό ιδεών, συνεργατική επεξεργασία θεμάτων), συνεργασία για τη δημιουργία κοινού λογότυπου, κοινής ταινίας με προτάσεις μας για το περιβάλλον, κοινές δράσεις για ένα πράσινο σχολείο, κοινά ερωτηματολόγια και διεξαγωγή συμπερασμάτων. Μέσα από το twinspace και το Διαδίκτυο δόθηκε η ευκαιρία στους μαθητές από τις τρεις χώρες να γνωριστούν μεταξύ τους, να συνεργαστούν και να δημιουργήσουν πολυποϊκίλες εργασίες, να συνάψουν σχέσεις φιλίας και να ταξιδέψουν εικονικά στις ευρωπαϊκές χώρες συνεργάτες.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ

Η δημιουργική χρήση των ΤΠΕ και του Διαδικτύου αποτέλεσε την απαραίτητη προϋπόθεση και βάση για τη δημιουργία εργασιών, την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών, τη συνεργατική μάθηση και την αυτονομία του μαθητή και τέλος για τη σύμπραξη των σχολείων συνεργατών. Οι μαθητές εκπαιδεύτηκαν στη χρήση των παρακάτω λογισμικών: PowerPoint, Word, Microsoft picture manager, Wiki, movie maker, και εργαλείων Web 2.0: glogster, pizar, kizoa, tagxedo, picturetrail, radlet και εργαλείων τηλεδιάσκεψης chat, skype και ηλεκτρονικών μηνυμάτων twinspace-email.

Σχήμα 1: Ηλεκτρονική πλατφόρμα συνεργασίας twinspace

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΥΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Το έργο επεκτάθηκε διαθεματικά με μαθήματα όπως τα Καλλιτεχνικά, τη Γυμναστική, την Αγωγή Υγείας, τη Γεωγραφία, τη Βιολογία, την Οικιακή Οικονομία, την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Έτσι πραγματοποιήθηκαν εργασίες και στις δυο χώρες συνεργάτες (Πολωνία–Ελλάδα) με διαθεματική προσέγγιση, η οποία βοήθησε τους μαθητές συνεργάτες στην αναζήτηση της γνώσης με διερευνητικό και βιωματικό τρόπο, βασικό χαρακτηριστικό της διαθεματικότητας όπως επισημαίνει ο Αγγελάκος (2003).

Η διάχυση του έργου στην υπόλοιπη μαθητική κοινότητα έγινε στις χώρες συνεργάτες με δράσεις που οργανώσαμε συγχρόνως στις σχολικές μονάδες με στόχο την ευαισθητοποίηση όλων των μαθητών για ένα πράσινο σχολείο και μια πιο πράσινη στάση στη προσωπική μας ζωή, πχ. κοινές δράσεις την ίδια μέρα, «Πράσινη μέρα» (δενδροφύτευση, αισθητική παρέμβαση στους τοίχους του σχολείου), κοινή έρευνα με κοινά ερωτηματολόγια, οι οποίες δράσεις στη συνέχεια διαμοιράζονταν μέσω Διαδικτύου στην κοινή ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος.

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ-ΔΡΑΣΕΙΣ

Δημιουργία κοινού λογότυπου με χρήση εργαλείων επεξεργασίας φωτογραφιών (GIMP) και κολάζ με το διαδικτυακό εργαλείο KIZOA.

Σχήμα 2: Λογότυπο με χρήση εργαλείων κολάζ kizoa, και επεξεργασίας φωτογραφιών GIMP.

Δημιουργία αφισών με το εργαλείο glogster και βίντεο για το ποδήλατο και τη χρήση του ως οικολογικό μεταφορικό μέσο, χρήση εργαλείων για παραγωγή βίντεο (moniemaker) και ανάρτηση υλικού στο διαδίκτυο και στην πλατφόρμα συνεργασίας twinspace.

Φωτογράφιση, περιγραφή και βιντεοσκόπηση της διαδρομής από το σπίτι μας στο σχολείο και παρουσίαση των δυσκολιών πρόσβασης σε αυτό, φωτογράφιση, περιγραφή και βιντεοσκόπηση της πόλης μας και των ποδηλατοδρόμων της, χρήση εργαλείων για παραγωγή βίντεο (moniemaker) και ανάρτηση υλικού στο διαδίκτυο και στην πλατφόρμα συνεργασίας twinspace.

Κοινή έρευνα με θέμα: «με ποιο μέσο πηγαίνουν οι μαθητές στο σχολείο», κοινή έρευνα για τη χρήση του νερού στην καθημερινότητα μας και στο σχολείο, χρήση ερωτηματολογίου στο blog της συνεργατικής πλατφόρμας twinspace.

Κοινή έρευνα με θέμα: «πόσο πράσινο και αειφόρο είναι το σχολείο μας», κοινές δράσεις για ένα πιο πράσινο αειφόρο σχολείο, χρήση εργαλείων για παραγωγή βίντεο (moniemaker) και ανάρτηση υλικού στο διαδίκτυο και στην πλατφόρμα συνεργασίας twinspace.

Φωτογράφιση, περιγραφή, έρευνα για πληροφορίες στο διαδίκτυο και παρουσίαση των ζώων της πόλης μας και της γύρω περιοχής, της λίμνης, του

βουνού, παρουσιάσεις PPT, ανάρτηση παρουσιάσεων στο slideshare και διαμοιρασμός αυτών στην πλατφόρμα συνεργασίας twinspace.

Δημιουργία κοινού βίντεο με θέμα: οι πράσινοι κανόνες στην καθημερινότητα μας και στο σχολείο, χρήση εργαλείων για παραγωγή βίντεο (moviemaker), ανάρτηση υλικού στο διαδίκτυο, στον ηλεκτρονικό πίνακα κοινής χρήσης radlet και στην πλατφόρμα συνεργασίας twinspace.

Σχήμα 3: Παρουσίαση της δράσης: Οι πράσινοι κανόνες, φωτογραφίες από το βίντεο σε παρουσίαση PPT, αναρτημένη στην ηλεκτρονική πλατφόρμα twinspace.

Έρευνα στο διαδίκτυο και πραγματοποίηση εκπαιδευτικής επίσκεψης στην πιο πράσινη πόλη της Ευρώπης, το Φράϊμπουργκ, καταγραφή και παρουσίαση των πράσινων εικόνων και οικολογικών ιδεών από αυτήν την πόλη στους συνεργάτες μας και στο σχολείο, παρουσιάσεις PPT, ανάρτηση παρουσιάσεων στο slideshare και διαμοιρασμός αυτών στην πλατφόρμα συνεργασίας twinspace.

Αξιολόγηση του προγράμματος με κοινές δράσεις (δενδροφύτευση, αισθητική παρέμβαση στους τοίχους του σχολείου μας), χρήση ερωτηματολογίου αξιολόγησης στο blog της συνεργατικής πλατφόρμας twinspace και ανάρτηση ζωγραφιών και εργασιών με διαδικτυακά εργαλεία tagxedo rizar (όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 4), στον κοινό ηλεκτρονικό πίνακα, radlet (όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 5).

Σχήμα 4: Αφίσα με χρήση διαδικτυακού εργαλείου tagxedo. Αξιολόγηση του προγράμματος.

Παρουσίαση δράσεων του προγράμματος στο Μαθητικό Συνέδριο Ελλάδα Καθαρή, στο Φεστιβάλ Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, στο Φεστιβάλ Παιδείας και στο σχολείο μας.

Αποχαιρετισμός με χρήση κοινού ηλεκτρονικού πίνακα, radlet και εργαλείων διαδικτυακών παρουσιάσεων και επεξεργασίας φωτογραφιών, picturetrail.

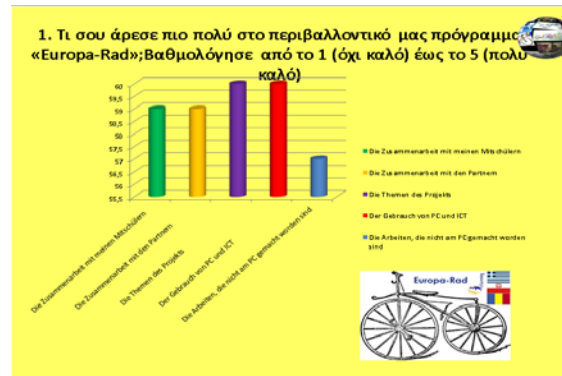

Σχήμα 5: Ζωγραφιές αναρτημένες στον ηλεκτρονικό πίνακα κοινής χρήσης padlet: Θέμα: «ΣΟΣ. Σώστε το περιβάλλον».

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΦΕΛΗ

Οι μαθητές από τις χώρες συνεταιίρους αντάλλαξαν απόψεις, σύναψαν φιλίες, ξεπέρασαν τα σύνορα της χώρας τους, γνώρισαν τα οικολογικά προβλήματα των φίλων τους και συνειδητοποίησαν καλύτερα τα προβλήματα του τόπου τους. Τα οφέλη για τους μαθητές είναι ποικίλα: παιδαγωγικά, εκπαιδευτικά, οικολογικά. Το πρόγραμμα τους οδήγησε σε δημιουργικές εργασίες και δράσεις που είναι το αποτέλεσμα της συνεργατικής δουλειάς που έκαναν σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς με τους ευρωπαίους συμμαθητές τους. Έτσι οι μαθητές μετατράπηκαν σε κατασκευαστές και συνδημιουργοί της γνώσης (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011:2) γεγονός που τόνωσε την αυτοπεποίθηση και την αυτονομία τους κατά τη διάρκεια όλου του προγράμματος. Ακόμα εμείς οι καθηγητές δουλέψαμε στο πλαίσιο της εικονικής διαδραστικής τάξης, διαμοιράσαμε τις ιδέες μας, τους στόχους μας και το μάθημα μας, συνεργαστήκαμε με άλλους συναδέλφους του σχολείου μας για να πραγματοποιήσουμε δράσεις για ένα πράσινο και αειφόρο σχολείο. Όλα αυτά μας βοήθησαν να βελτιώσουμε τις διδακτικές μας μεθόδους και να βγούμε έξω από τα κλειστά όρια της τάξης.

Τα αποτελέσματα και τα οφέλη που αποκόμισαν οι μαθητές αποτυπώθηκαν καθαρά στο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του προγράμματος, το οποίο συντάχθηκε από κοινού με τις συνεργάτιδες χώρες. Για την Ελλάδα συμμετείχαν 30 μαθητές, 17 από την Β' Γυμνασίου και 13 από τη Α' Γυμνασίου. Συνοπτικά αναφέρω ότι στην ερώτηση «πι σου άρεσε πιο πολύ από το πρόγραμμα» η μεγάλη πλειοψηφία απάντησε «η χρήση των ΤΠΕ και η θεματολογία του προγράμματος» και επίσης πολύ μεγάλο ποσοστό απάντησε «η συνεργασία με τους συμμαθητές μου και τους συνεργάτες από το εξωτερικό». Μέσα από τις απαντήσεις των μαθητών διαφαίνεται η μεγάλη απήχηση που έχουν τα ΤΠΕ στους μαθητές, διότι γίνονται μέσο συνεργασίας και διαμοιρασμού ιδεών και επίσης συνεισφέρουν στη διαπολιτισμική προσέγγιση της ξένης γλώσσας, δυο στόχοι πολύ σημαντικοί κατά την εκμάθηση της ξένης γλώσσας (βλ. ΑΠΣ, 390).

Σχήμα 6: Αποτελέσματα από το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης, ερώτηση 1.

Επίσης στην ερώτηση «ποια λογισμικά και διαδικτυακά εργαλεία σου άρεσαν πιο πολύ» οι περισσότεροι μαθητές βρήκαν το glogster πιο ενδιαφέρον (90%) και το 80% το PPT, το twinspace και το pizar. Το tagxedo, το radlet, το blog και το word βρίσκονται στην τρίτη θέση με 60% συμμετοχή, ενώ το forum και η image gallery βρίσκονται στη τελευταία θέση με 3%. Από τις απαντήσεις των μαθητών συμπεραίνουμε ότι οι μαθητές ενδιαφέρονται για τα διαδικτυακά εργαλεία Web 2.0 διότι από τη μια αποτελούν μέσο για να φτιάξουν δημιουργικές συνεργατικές εργασίες και δεύτερον αποτελούν μέσο διαμοιρασμού ιδεών και πολιτισμών.

Σχήμα 7: Αποτελέσματα από το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης, ερώτηση 3

Τέλος από τις απαντήσεις που έδωσαν οι μαθητές στην ερώτηση «ποιες οικολογικές ιδέες αποκόμισες από το πρόγραμμα ώστε να κάνεις τη ζωή σου, την πόλη σου, το σχολείο σου πιο πράσινο» διαφαίνεται ότι μέσα από το πρόγραμμα καλλιεργήθηκε η διαπολιτισμική και οικολογική επίγνωση και οι μαθητές υιοθέτησαν στάσεις και συμπεριφορές οικολογικές, απώτερος στόχος του προγράμματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κλείνοντας, φτάνουμε στο συμπέρασμα, ότι με τη χρήση των ΤΠΕ και του διαδικτύου στο μάθημα της ξένης γλώσσας οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να ξεφύγουν από το παραδοσιακό τρόπο εκμάθησης της ξένης γλώσσας και να συνεργαστούν με σχολεία και μαθητές από χώρες της Ευρώπης. Μέσα από την ευρωπαϊκή δράση eTwinning και τη χρήση των ΤΠΕ ενισχύεται ακόμα η ομαδοσυνεργατική μάθηση, αλλά και η αυτονομία του μαθητή, ενεργοποιείται το ενδιαφέρον του μαθητή, γίνονται μέσο για την επικοινωνία και συνεργασία με άλλα σχολεία και καλλιεργείται η διαπολιτισμική μάθηση. Έτσι δίδεται η δυνατότητα στο

μαθητή να μάθει τη γλώσσα βιωματικά και μέσα από την ομαδική δουλειά γίνεται το μάθημα πιο δημιουργικό και ευχάριστο.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Αγγελάκος, Κ. (2003). (Επιμ.) *Διαθεματικές προσεγγίσεις της γνώσης στο ελληνικό σχολείο*. Αθήνα: Μεταίχμιο. Στο: Βασάλα, Π. (2011). Η μέθοδος project στην εκπαίδευση. Αργοστόλι: e-book.

Ελληνική Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης για το eTwinning (ΕΥΥ).

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2003). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών Ξένων Γλωσσών*. Ανακτήθηκε στις 2/2/2014 από τη διεύθυνση <http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/>.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2003). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών Ξένων Γλωσσών*. Ανακτήθηκε στις 2/2/2014 από τη διεύθυνση http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/16aps_Germanikon.pdf.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2011). *Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό, Τόμος Β: Ειδικό Μέρος ΠΕ07 Γερμανικών*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΕΣΠΑ 2007-2013.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2003). *Οι Ξένες Γλώσσες στο Σχολείο. Οδηγός του εκπαιδευτικού των Ξένων Γλωσσών*. Ανακτήθηκε στις 2/2/2014 από τη διεύθυνση <http://rcel.enl.uoa.gr/xenesglosses/guide.htm>.

www.etwinning.gr